జీ...హోఁ

సినిమా అయిపోయింది. అయిపోతుండగానే ఆకాశ గంట గణ-గణలాడటం మొదలుపెట్టింది. ఈలోపుగానే హాల్లో ముప్పాతిక మూడుపాళ్ళు జనాభా, తొక్కుకుంటూ, త్రోసుకుంటూ, బల్లలక్రిందా, బూడ్సులకాళ్ళక్రిందా వ్రేళ్ళుపడి కయ్ఁక్ మంటూ, బయటపడ్డది... గడ్డునిదురులోనే ఉండి...భుజాన వేసుకునేందుకు అలవికాకుండా నిక్కుతూ నీలుగుతూన్న పిల్లలని కూడా, తల్లులు ఎలాగో గదమాయించి సందిటపట్టుకునో, వీలైనంతవరకూ చంకను వేసుకునో, ఎలాగో అలా జేరవేస్తున్నారు. మొదటినుంచీ కునికిపాట్లతో కూర్చున్న ముసలమ్మలందరూ, ఒక్కసారి ఫెళ్ళున ఆవలించి మేలిముసుగు సవరించుకుంటూ మెట్లు దిగుతూన్నారు...అద్యంతాలూ, ఫిలిం తెగినప్పుడల్లా చేగోడీ-సోడా గానంచేసిన ఛోక్రాలందరూ, దుకాణదారుడికి లెక్కచెప్పి డబ్బు వప్పగించుతూన్నారు...హాలు తలుపులు ఓ చెంపనుంచి దబా దబా మూసుకువస్తున్నవి...

సీతాపతికిమాత్రం, ఇంకా మెలకువరాలేదు. నిద్ర అనుకుంటున్నారా? దీపాలు ఆరిపోయినప్పటినుంచీ రెప్పంటూ వాల్చాడా? ఎత్తిన తలదించాడా? ఉహుఁ--

తెర తెల్లబడిపోయినా, సీతాపతి కళ్ళముందు ఇంకా...ఆ పిల్లది మెసులుతూనే ఉంది; నవ్విస్తూంది; నటిస్తూంది-

ఎవరూ లేచి వెళ్ళిపొమ్మనలేదు...కాని, రొద చల్లారిన తరువాత ఉరిమే నిశ్శబ్దం, అతణ్ణి అక్కడ కూచోనిచ్చిందికాదు.

దుకాణం దగ్గిరకు వెళ్ళాడు. ఒకటి రెండు సోడాలు త్రాగాడు. సిగరెట్లు వగయిరా కొనుక్కున్నాడు... రూపాయియిచ్చి చిల్లర సరిగా లెక్కచూసి పుచ్చుకున్నాడు. సిగరెట్టె పెదవులకు అంటించుకుని, ముట్టించేందుకు అగ్గిపుల్లే గీచాడు...ఇవన్నీ తెలిసే చేశాడా? కావాలని అనుకుని చేశాడా? -- ధ్యాస ఎక్కడుంది...?

సోడాదుకాణం గోడను ఉన్న పాతకేలెండరుమీద ఆ అమ్మాయి ఉంది....లైమ్‌జూస్ సీసా నిమ్మగుత్తుల లేబిల్ మీద ఆ అమ్మాయి ఉంది...అగ్గిపెట్టిమీది మూడు-మామిళ్ళమీద ఆ అమ్మాయి ఉంది... ఆ పిల్లది, సీతాపతి కనుపాపైపోయింది.

రోడ్డంతా...ఆ అమ్మాయి, యిందాకటినుంచీ పదకొండువేల అడుగునా తిరిగిన తోటలూ పేటలూ...

ఒళ్ళు తెలియనిస్థితిలో ఉన్నట్లు, సీతాపతికి తెలియదు. నడవగా నడవగా, సందులూ గొందులూ తిరిగి... ఇల్లు దానంతట అదే వచ్చేసింది; ఇల్లాలు గుమ్మంలో నిలుచుని ఉంది... సద్దూ సందడీ చూసి, యీపాటికి ఆయన కూడా వస్తూ ఉంటారు కదా అని.

అల్లంతదూరాన మనిషిని చూసి, ఆవిడ మండిగందాటి లోపలికివెళ్ళి నిలుచుంది. చూసిచూసి ఇంకా రారేమా అని తొంగిచూసేటప్పటికి...ఏడీ... నడక యిల్లు దాటేసింది...

ఇల్లాలు గబాగబా రెండు అడుగులువేసి కలుసుకుని... రెక్కపుచ్చుకుంది. సీతాపతి ఎగాదిగా చూసి, ఆమె నడిపించినట్లు వెనక్కు తిరిగి వచ్చేశాడు.

హాల్లో దీపం జ్యోతిలాగా వెలుగుతూంది. సీతాపతి కళ్ళు జిగాల్ మన్నవి...రెప్పలు దబదబా అల్లార్చుతూ...'మంజరీ' అని...

ఇల్లాలు పలుకదు...

'మంజరీ' అని మనసుతో– మనసంతా పిలుస్తూ... చెక్కిలిమీదికి చెయి జాచుతున్నాడు...ఇల్లాలు, ఉలకదు.

'మంజరి...మంజరీ' అని పేరుతో పేరును హెచ్చవేసి, నవ్వి...అమాంతం కౌగలించుకో బోయే హంగామా చేసింది, ఇల్లాలు. సీతాపతికి, కళ్ళు తెరిపినపడి...మనసులో తిప్పింది. పెద్ద పాటుపడ్డవాడి నిస్త్రాణ వచ్చింది....

'––ప్చ్––పెళ్ళాం...' అని తనమీద తాను, తగని జాలిగా గొణుక్కున్నాడు.

'హయ్యో–పాపం, అలాగా?' అని కొంటెగా విచారపడబోయింది ఇల్లాలు.

––సీతాపతి ఒళ్ళు సలసలలాడుతూంది...కళ్ళు మూతపడలేనంత కాకగా ఉంది...పక్క కుదరక తెగ మసులుతూన్నాడు...ఓటే మూలుగు!

...సిగరెట్లు కాల్చి కాల్చి పైత్యానపడిన ప్రాణమేమో, యాక అదే కలవరింతలు, అదే ధోరణి!... ఇల్లాలు, కళ్ళలో వత్తులు వేసుకుని, తెల్లవార్లూ పక్కను కూర్చుని...,ముదాయింపుగా వెన్నురాస్తూ...చిచ్చికొడుతూంది.

తెల్లవార్లూ ఒకటే వేగి – వేగి, ఎలాగో తెల్లవారింది: ఎక్కువేకాని, దిగుడు లేకపోయెనే: వడ్లగింజపడితే పేలగింజ అయేటట్టుంది... ఇక, అయినట్లే...

ఉన్నట్టే ఉండి, అట్టే ఛప్పన దిగజారి ఊరుకుంది జ్వరం; ముచ్చెమటలూ పోసినవి – నీరసంలోకి దించింది... అపసోపాలు, కళ్ళు మూతలుపడటం...

పట్టుబలవంతానా ధారకంచేసింది ఇల్లాలు: ఆ కాస్త జావ మ్రింగుడుపడిన కాస్సేపటికి తెరిపినిపడ్డాడు సీతాపతి: వార్తీ ప్రకారం, తలగడక్రింద తడుముకుని, వణికేచేతుల్తో సిగరెట్ వెలిగించాడు...

సీతాపతి జాడలన్నీ అద్దంలో కనిపెట్టుతూంది ఇల్లాలు.

...దగ్గాడు, మూలిగాడు...దగ్గూ మూలుగూ కలిపాడు...రాగవరుసలో కొరబో నిచ్చుకున్నాడు.. ఉహు, ఇల్లాలు–ఇటు తిరిగి చూడలేదు...

'పిలిస్తే పలికే దిక్కు కూడా లేదు....' ఓపిక వున్నంత బిగ్గరగా కొరకొరలాడాడు. ఇల్లాలు, కుంయ్ – కంయ్ మనలేదు.

'నిన్నే మహాప్రభో!...నీకే మనవిచేసేది...' సీతాపతికి అంతకన్న హాములు చేసేందుకు సత్తువ రాకపోయింది.

'చిత్తం – చెయ్యండి...నేను ఏమన్నా కాదంటున్నానా?...'ఇల్లాలు, అద్దానికి జవాబు చెప్పింది.

'అవును, ఎందుకు అంటావూ?'... ఎదురుగుండా కూర్చున్న కుర్చీని గదమాయించాడు.

'ఏమిటా గద్దరితనం?...' ఇల్లాలు బల్లమీది సెల్యూలాయిడ్ పాపాయి చెవిపట్టుకు అడించింది... సీతాపతి కేఁవురుమన్నాడు...'ఉంగపడతా నుండమ్మ!' అనుకుంటూ, ఇల్లాలు, కాఫీ-- కషాయం సీతాపతిచేత గళ-గళ త్రాగించింది...'ఏనుగు తిన్నా వెలక్కాయ జీర్ణం... కాముడు తిన్నా కజ్జూరపండు జీర్ణం...మా అబ్బాయి తిన్నా...'

...చక్కిలిగిలికి ఉక్కిరిబిక్కిరై చేయి విడిపించుకుని...తుమ్మెద ఝుమ్ తప్పించుకునే కణ్వపుత్రిక భంగిమాలై గిర-గిరగా ఉబ్బి తబ్బిబ్బులైంది...ఇల్లాలు.

చిలిపి-పాపాయి చిరునవ్వు పెదవులమీద పొదువుకొని...అల్లా హాయిగా మళ్ళా నిద్రపోయినాడు, సీతాపతి...నిదుర మదరించి;

--అచ్చంగా అసుర-సంధ్యవేళ: 'అబ్బాయి కిదేఁనిదురమ్మా--అడ్డాల పాపలకు అదుపూ అజ్ఞా లేకపోతేసరి, గారాబం మీరిపోతూంది--'

...కలలకోసం మొగం వాచిపోయిన కళ్ళు, తెరిపినిపడేందుకు రెప-రెపలాడుతూన్నవి - పులి వచ్చిందంటే...' కళ్ళమీద కిల-కిలగా ఉఫ్ మన్నది ఇల్లాలు: 'కౌగిలి క్రిక్కిరిసికొంటూ' 'ఛలి'గా వణకడం బాగుండదా!' అనుకుంటున్నాడు సీతాపతి...

'ఇలవేలుపులు ఊరుకోరు...' ఇల్లాలి మనసు ఇలా ఎదురుతిరిగి...సంజెదీపం వెలిగింది.

ఎంతో లాలనగా బ్రతిమాలింది, సీతాపతి వాలకం.

'అమ్మా, ఆశేఁ...' అనేంత ఒరలైనవి ఇల్లాలి చూపులు...

--సీతాపతికి, లేనిసత్తువ వచ్చింది. మనసులోకి కళుక్కున, ఎక్కడనుంచో మళ్ళీ ఆ అమ్మాయి ఊడిపడింది: ఇల్లాలు కళ్ళకు కనిపించలేదు...అక్కసుకొద్దీ దభాలున వేసిన వీధి తలుపు చప్పుడన్నా వినిపించలేదు.

తాను నడుస్తూన్నాడో, రోడ్డున పరుగెత్తుతున్నాడో, సీతాపతికి అర్థంకావడంలేదు. కళ్ళముందునుంచి అందరూ రంయ్‌న పోతున్నారు...తిన్నగా పరకాయించి చూసే మందగింపు లేదు... అల్లంత ఉవ్వెత్తుగా గాలిలో నలుమూలలా, రకరకాల స్థాయిలో, ఆ అమ్మాయి నవ్వులు... ఏ తల్లో చూసినా ఆ అమ్మాయి దిద్దుకున్నట్టుగా పువ్వులు...అంతా అఁ...ఆ...మయం;

...పొంగి బల్లమీదపడ్డ సోడాలనురుగు-తడి మాయమౌతుంది--ఫ్లాస్క్ బోసిమం టూన్నది...సిగరెట్ గుక్క గుక్కకూ మొదలంటా రగిలే కెంపు...కళ్ళ జేవురింతకు హడలి, ఒళ్ళు దగ్గిరపెట్టుకుని పొగ లూరుస్తూన్నది. నిలువెల్లా గోరువెచ్చని సలుపు, నీలుగుతూంది.

నిట్టనిలువున నిలుచోబోయినాడు. ఎదురుగుండా, బల్లమీద అద్దం తలతిరగబోయి -- ఒరిగింది. ఒళ్ళు రావాకులాగా తేలి...మనసు, ఏ ఆలోచనా పెరగకుండా, ఒక్కక్షణం దుబ్బేసిపోయి, మరుక్షణంలో అద్దమైపోయింది...పక్క గదిలో, ఖడ్గ-త్రిశూలాల ఘర్షణ అలికిడిగా వినబడుతూంది...లోపల ఎవరో పెదవులు బిగించి విరగబడుతున్నారు.

--ఎవరా తొంగిచూసింది?...ఏమో ఎవరో జాడా లేదు.

లేకేం...అదుగో తలుపువారను చీరె అంచు...కొట్టొచ్చినట్టు...ఎవరో...పక్కకు తప్పుకుంది... మళ్ళా థళుక్ మంది...

ఎవరో...? అజ కనుక్కుంటే? ...ఉహూ, కాళ్ళక్రింద నేల, తందనాలయేట్టుంది...

ఆలోచనలకూ...చూపులకూ అర్థం పొసగడం లేదేం?...రెప్పలు వాలలేవేం?... మనసు అల్లార్చలేనేం? నాకు నేను స్వాధీనం కాకపోతే...పొరబాటున ఎవరికన్నా చిక్కుతానేమో...అది మరీ, మరీ మొండిచిక్కు...

ఎక్కిళ్ళు వచ్చేట్టుగా ఉంది గొంతులో...కడుపు నిండుగా ఉంది...ఏమిటో—ఏమిటోగా ఉంది...

బలంగా, తలా, మొగం నిమురుకున్నాడు: మెడ నరాలమీదనుంచి కణతలవారగా, కళ్ళచుట్టూ, బొటనవ్రేళ్ళతో ఏకబిగివిని మాలీస్ చేసుకున్నాడు... "నాపేరు సీతాపతి" అని ఖచ్చితంగా అనుకున్నాడు...

ఆ అమ్మాయి తలుపురెక్కను ఆనుకుని, సిగలో పూలు సరిజేసుకుంటూంది. ఓరచూపులు చూస్తోంది... బొటనవ్రేలితో నేలరాస్తోంది...

—తన్ను కాదనుకున్నాడు సీతాపతి.

...కూనిరాగం సణుగుతూంది...స్థాయిని బెదరిస్తోంది–గొంతు సవరించుకుంటూంది.

—సీతాపతికి చీమకుట్టినట్టన్నాలేదు.

...యకాయకి చేరువకువచ్చేసి బల్ల అంచుని చేతులు అన్ని, కొంచెం ముందుకువంగి పలువరస కనపడీ కనపడనట్లుగా క్రింది పెదవి వెక్కిరింపుగా వంచింది....

—సీతాపతి చూపులు మారలేదు.

ఠీవిగా కుర్చీలో కూర్చుని...అతికొంటెగా, సిగరెట్ ముట్టించి...పొగ నిలువునిటారుగా గింగిరాలుగా ఊదింది. సిగరెట్ కమిచి పట్టుకున్న రెండు వ్రేళ్ళూ అతని పెదవుల దాపుకు చాచింది...

సీతాపతి నిదానంగా ఒకటికి రెండుసార్లు నుదురూ కణతలూ చిట్లించాడు. కళ్ళు బరువుగా అల్లార్చాడు. అవాళ ఎప్పుడో పోసుకున్న తలంటిలో కుంకుళ్ళనురుగు, ఇప్పుడు కళ్ళల్లోకి పోతూంది...తల తేలికనుపడుతూంది...మరీ తేలిక అవుతూంది. ఒక్కసారి ఒళ్ళు జివ్వుమన్నది... నరాలు, వాటంతట అవి ఎక్కడికక్కడ సర్దుకున్నవి.

—ఆ అమ్మాయి...

...అవును పాపం, ఆ అమ్మాయి...ఇదుగో యింద...

పచ్చకాగితం ఉండకట్టి గుమ్మంలోకి విసిరేశాడు...

చ్...చ్...ఉస్కో...

తర్జనితో...ముమ్మారు గాలిని నెట్టాడు...ఆ అమ్మాయి మొరగకుండా వెళ్ళిపోతూ, కోపం సత్తువకొద్దీ గది తలుపుమీద చూపింది...

...జుట్టు కొంచెం చెరిగినట్టు నివేదించడానికి అద్దం వినయంగా వంగింది.

—రెండు కప్పుల కాఫీ...తలవంచుకు త్రాగేశాడు... మూడు, నాలుగు వ్రేళ్ళు తడిచేసుకుని పెదవులు తుడుచుకున్నాడు...ఆకలేస్తోందనుకున్నాడు...

--మొదటిఆట సినీమా వదిలేశారే అప్పుడే?...పది దాటిందన్నమాట...మొగ వాళ్ళకన్న ఆడవాళ్ళే తెగబడుతున్నారే...అంత బాగుందన్నమాట...

హాలుదగ్గిర, అబ్బో ఎంత తొక్కిసలాట?...అందరికీ అందేవేగా టిక్కెట్లు,- కొంచెం ముందూ వెనకా!...

నెత్తిమీదనుంచి కంఠందాకా, కైవారంగా అన్నీ దీపాలే!...హన్ని దీపాల్లో ఆ ఏనుగంతమొగం... పాపం తెరమీద ఏదో పొందికగానే ఉంది. కొంతవరకూ...

ఒక్కటే రిక్షా...ఒంటరిగా, ఖాళీగా పడిఉంది... సిమెంట్ రోడ్డేమో, యింటి గుమ్మంలో దిగుదామన్నా...ఆ జోరు, మరో నాలుగు అడుగులు వేయించింది....

--ఇల్లాలు, వడియా లెలా వేయించిందో...అన్నీ మాడి బొగ్గులు: ఒళ్ళు దగ్గిరలేనప్పుడు, వాటిజోలికే పోకుండా ఉండటం మంచిది.

...ఏదో ఆలోచిస్తూంది మనసు: కుర్చీ కచ్చగా ఊపుతూంది...అవును నోరు శహబాసుగా పండింది...

బద్ధకంగా ఆవులించాడు: సిగరెట్ కొడిని, గోటి మీటుతో అదల్చాడు...కుర్చీని ఊతంగా ఊగిస్తూన్నాడు.

ఇల్లాలు, పక్కగదిలో లైట్ వేసింది. ఇక్కడ దీపం టక్ న ఆరిపోయింది.

--"...ఇంతప్రొద్దెక్కినా, ఇదేం నిద్ర?...ఇదేం లోకం?...మరీ కొరకరానికొయ్య అయిపోతూందేం?..." అత్తగారు క్రింద సాధిస్తూంది.

నవ్వు దాచేసుకున్న మొగంతో, ఇల్లాలు చెక్కిళ్ళు అద్దుకు దిద్దుకుంటూంది...అద్దం నిర్మొగమాటంగా, గోరంతలు కొండంతలుచేసి, గుట్టుచిక్కించుకు విసిగిస్తూంది.

...సరసనుకూర్చుని, మీదకు ఓ చెంపగా ఒరిగి...గాజులజతలు ఒరసుకు కందిన చోటల్లా... వెన్నున కెంపులు వేలితో మీటుతూంది...అక్కడక్కడ అవి గిలిగింతలుగా రెచ్చిపోగా...

సీతాపతి, నిదుర తెలియకుండానే మూలిగి, నీలిగి, మరీ ఐమూలగా పక్కదున్నేశాడు. ఎండ చురాచురా మీదపడేట్టు, ఎదటిపక్కకిటికీ భార్లగా తెరిచేసి, రెక్కలకు కొక్కేలు తగిలించి...ఇల్లాలు, క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది...ఒకసారి వెనుదిరిగి చూసి...

పిచ్చికలు, గదంతా గంద్రగోళంగా...కిచకిచలాడేస్తూన్నవి. సీతాపతి...సమంగా పక్కకు ఒత్తిగిలి, నిద్రపోతున్నాడు, ఒక్క గుక్కను.

--బారలవారిగా ఎక్కిపోతూంది పొద్దు: ఆ చెట్టు మీద, ఈ పుట్టమీద, మిగిలిన నీడమరకలన్నీ సాఫుగా ఫెళ - ఫెళగా ఆరిపోయినవి....ఎండ గుచ్చుకుంటూంది...

--గ్రామోఫోన్ముల్లు ఒత్తి రాపాడుతూంది...పాటమీది కుక్కపిల్ల గిర-గిర వానా-వానా-వాలప్ప...

కలలలో మురిపించి,
కానరావేమోయి
నిలువనీయని వలపు
నీ పాల బడెనోయి...

-- సీతాపతికి, లీలగా వినిపిస్తూంది...వరుస...
పసిపూపప్రాయాన

పసివాడలేనోయి
మిసిమి బంగరుచాయ
మేను సగమౌనోయి
మొగమాటమై, చెలిమి
నగుబాటు లాయెనని:
సిగలోని మాలతుల
సిగ్గుచిమిడిందోయి...
నీలాల హూరుమంజి
నివురు లేలినవోయి;
జాలి-మాలిమి జన్మ-
జన్మాల వలదోయి...
-- రికార్డ్ బోర్లబొక్కలైంది...
ఒంటరిగా బృందావనవీధుల
ఉంటినిరా వ్రజధీరా నీకై...
-- సీతాపతి పెదవులు చిరునవ్వబోయినవి.
చింతల దొంతర విరిసిన
చీకటిలో మాటుమణగి
అంతలోనె వెన్నెల గిలి
గింతల వింతకు మేల్కొని...
... సీతాపతి రెప్పలు విలవిలా అల్లాడిపోయినవి. ఒళ్ళు ఒదిగి విరుచుకుంటూన్నది.
మందల లేగలు మసలిన
సందడిలో జాణతనపు
మందెమేలముల పరవశ
మందితి సుందర-నాగర...
-- నిదుర, మేలుకొనేందుకు ఎంతసేపటినుంచో మొగం వాచిపోయి ఉంది... ఇల్లాలు ఇంకోపాట వింటూంది...
ఘుమఘుమ సుమ పరిమళాలు
గుములువారెనే...
ఝుమ ఝుమ ఝుమ షట్పదాలి
ఝూంకరించెనే...అమని
హూంకరించెనే...సజని
కిల-కిల కోకిల కాకలి
కలువరించెనే...
కలువరించెనే...
ఝులఝులఝుల చంద్రవాణి
ఝూంకరించే...అమని--
సలసల మలయానిలాల
సొలసిపోయెనే...

ఝణ–ఝణ–ఝణ ప్రణయవార్థి
ఝూంకరించెనే...అమని...

ముంగురులు సవరించబోయే చెయ్యి అలాగే ఆపి...ఆవంక చూస్తున్నాడు...రెప్పపాటు పాటుకూ ఇల్లాలు క్రొత్త క్రొత్తగా అందమై చందమై మిల–మిలలాడుతూంది. ఇటు తిరిగినప్పుడు...అటు రవ్వంత ఒరిగినప్పుడు...

--ఎన్నికళ్ళో ఎరువు తెచ్చుకున్నానే యిందాకటినుంచీ అనుకుంటూ చిన్న బుచ్చుకున్నాడు, సీతాపతి. ఇల్లాలు, చూసీచూడకుండా రాచుకునేంత 'దగ్గిరగా వస్తూ' కళ్ళలోకి పొగపోయి...హోలంతా కిల– కిలలాడించింది...పిచ్చికలు బుర్‌మనీ, తుర్‌మనీ అన్నీ తలోమూలకూ దూసుకుంటూన్నవి--

★ ★ ★